

Nr 157.

Av herr **Gärde**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa avlönings- m. fl. anslag under riksstatens fjärde huvudtitel för budgetåret 1940/41.

Enligt Kungl. Maj:ts proposition nr 159 angående vissa avlönings- m. fl. anslag under riksdagens fjärde huvudtitel för budgetåret 1940/41 skall viss utökning av kadreerna vid armén, flottan och flygvapnet äga rum.

I fråga om antalet officersbeställningar utgöra de föreslagna ökningarna vid armén för infanteriet 8 kaptensbeställningar, artilleriet 1 kaptensbeställning, luftvärnsartilleriet 4 kaptensbeställningar, 2 löjtnantsbeställningar och trängen 1 kaptensbeställning.

I stort sett kan sägas, att de föreslagna ökningarna endast avse utbyggnaden enligt plan av 1936 års härordning. Denna tillgodosåg det föreliggande behovet av aktiv personal för stabstjänst och trupputbildning på knappaste sätt.

De inkallelser för beredskapstjänst och efterutbildning, som ägt rum i samband med det hotfulla världsläget, hava skarpt belyst otillräckligheten i tillgången på aktiv personal. Fåtaligheten av yrkesbefäl minskar de uppsatta förbandens stridsvärde. En ordnad och resultatgivande utbildning försvåras mångenstädes på grund av befälsbristen. Det må erinras om, att reservbefälet icke självt är utbildat för att tjänstgöra som instruktörer utan endast för truppföring. I fråga om utbildningen av trupp saknar denna kategori av befäl tillräckliga kunskaper och erforderlig rutin.

Då likväl på grund av befälsbristen reservbefäl i stor utsträckning måste anlitas för utbildning, så följer härav ett mindre gott resultat. Ändamålet med efterutbildningen, som ju medför stora kostnader för statsverket, kan icke i full utsträckning vinnas.

Genom försvarsordningen av år 1925 minskades den aktiva personalen med 973 officerare. Försvarsordningen av år 1936 medförde en kaderökning uppgående till 387 officerare. Denna kaderökning jämte ytterligare beslutade ökning utgörande 34 officerare är otillräcklig med hänsyn till de uppgifter, som redan nu föreligga i fråga om stabstjänst och trupputbildning. Vid detta laget torde det emellertid stå klart för en var att våra försvarsanstalter enligt 1936 års beslut snabbt måste utvidgas. Behoven måste fyllas ofördröjligen, och det räcker icke med enbart materialanskaffningar, hur betydelsefulla dessa än äro.

Nyuppsättning av aktiv personal är under alla omständigheter en tidskrävande åtgärd. Vad som något så när snabbt kan göras i detta avseende är följande.

Av arméns omkring tvåtusenåttahundra reservofficerare torde en del av de

yngre kunna beräknas vara hågade att övergå till aktiv tjänst. I anslutning till ovan anförd motivering bör därför omedelbart ordnas efterutbildning av lämpliga reservofficerare, som vilja övergå till aktiv stat. Denna utbildning bör i första hand avse trupputbildning och efter hand som läget tillåter kompletteras med ytterligare kurser, så att de nya officerarna bliva kvalificerade som yrkesbefäl.

Det må erinras om att liknande åtgärder vidtogos under kriget 1914—1918 för förstärkning av det aktiva befälet samt att en kurs för utbildning av 54 reservofficerare och reservofficersaspiranter till officerare å aktiv stat pågår. Men antalet är otillräckligt med hänsyn till de anspråk, som måste ställas på den aktiva officerskadern.

Med hänsyn till att tillgången på aktiva officerare är av grundläggande betydelse dels för verksamheten vid redan befintliga förband och dels med hänsyn till försvarsanstaltens utbyggande och då utbildningen av dylikt befäl kräver tid får undertecknad sålunda i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 159 föreslå,

dels att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa att åtgärder omedelbart vidtagas för utökning av den aktiva officerskadern och att för detta ändamål efterutbildning av omkring 400 reservofficerare och reservofficersaspiranter ofördröjligen igångsättes samt

dels att för ändamålet erforderliga medel ställas till Kungl. Maj:ts disposition.

Stockholm den 29 mars 1940.

N. Gärde.
